

цензуванню мають підлягати тільки ті види діяльності, безконтрольність здійснення яких може заподіяти шкоду правам та інтересам громадян, національній, державній та громадській безпеці, включаючи екологічну безпеку.

Отже, ліцензування є комплексним правовим інститутом, який поєднує в собі норми матеріального та процесуального права, що свідчить про те, що ліцензування – це система державно-виконавчих відносин, змістом яких є організація діяльності громадян і юридичних осіб у тих сферах діяльності, де необхідне чітке дотримання параметрів визначеної правової поведінки.

Виходячи з вищезазначеного можна зробити висновок, що діяльність суб'єктів господарювання в різних сферах економіки потребує спеціальної кваліфікації та професіоналізму для забезпечення безпеки праці та виробництва, якнайдоцільнішого використання державних та інших ресурсів, створення умов для нормального функціонування окремих інститутів суспільства і держави, випуску продукції та надання послуг відповідно до встановлених стандартів і норм. Для забезпечення цих умов держава встановлює спеціальний порядок надання дозволів на здійснення окремих видів господарської діяльності уповноваженими органами, який називається ліцензуванням.

Література

1. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 1 черв. 2000 р. №1775-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – Ст.299.
2. Про Концепцію розвитку державної системи ліцензування підприємницької діяльності за її видами [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 1996 року № 1164. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1164-96-п>.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Державні підприємства є важливим і об'єктивно необхідним елементом структури сучасного суспільства, пов'язаним з роллю держави в економіці, наявністю потреб, задоволення яких не може забезпечити приватне виробництво, підлегле інтересам отримання прибутку. Окремі питання, присвячені проблемам фінансової діяльності підприємств державного сектору, відображені в роботах таких авторів, як М.Д. Білик, Є.А. Удовицької, В.М. Мотриченко, А.І. Колганова, М.Х. Корецького та інші. Практика останніх років господарювання показала, що існують суперечності між потенціалом державного виробничого сектора і незадовільними соціально-економічними результатами його функціонування в умовах ринку. У зв'язку з цим особливу актуальність набуває удосконалення організації фінансової діяльності державних підприємств, що дозволяє реалізувати наявний матеріальний і фінансовий ресурс цього унікального елемента ринкової економіки.

Підприємства державної форми власності мають свою специфіку функціонування, а саме [2, с.120]: державні підприємства створюються і діють у тих сферах, де приватні підприємства є неефективними; у державній власності залишаються ті підприємства, які потребують державної підтримки; у державній власності знаходяться підприємства, які є стратегічними і забезпечують цілісність і безпеку держави; державними є ті підприємства, які відносяться до некомерційного господарювання, тобто надають суспільні та квазісуспільні товари та послуги; на державні підприємства покладені функції, які не спроможні здійснити підприємства інших форм власності, – стратегічна, оздоровча та природоохоронна.

В теперішній час, не дивлячись на велику кількість інформації по фінансовому плануванню і збільшенню кількості кваліфікованих спеціалістів, система планування діяльності на державних підприємствах не позбавлена ряду серйозних недоліків. Так, форми більшості облікових і звітних документів (податкових декларацій, фінансової звітності)

не пристосовані для фінансового аналізу. Нерідко при плануванні переважає витратний метод ціноутворення без врахування попиту на продукцію. Це призводить до того, що не проводиться аналіз беззбитковості продажів. Також часто загальноекономічне планування просто не доводиться до фінансового, тому не дає можливості визначити потребу у фінансуванні діяльності підприємства. Негативним фактором, що впливає на фінансову діяльність державних підприємств є відсутність належного державного фінансового контролю за використанням державної власності [1, с. 70]. Є повністю державні й казенні підприємства, а також підприємства, у статутному фонді яких є частка держави. Однак, з боку їхнього власника – держави керівництво і контроль за діяльністю таких підприємств, утворенням прибутку та його використанням фактично не здійснюється. Величезні фінансові потоки і кошти зовсім не контролюються. Крім того, в сучасних ринкових умовах діють фактори, що обмежують використання фінансового планування на підприємствах, а саме: 1) високий ступінь невизначеності на українському ринку, пов'язаний з триваючими глобальними змінами у всіх сферах громадського життя; 2) відсутність ефективної нормативно-правової бази в сфері внутрішньофірмового фінансового планування; 3) обмеженість фінансових можливостей для здійснення фінансових розробок в галузі планування на підприємствах. Однак, неможливість застосування фінансового планування на підприємствах зумовлюється не лише перерахованими факторами, а й звичайним небажанням керівників цих підприємств вдаватися до його методів та прийомів.

В умовах реформування державного сектора економіки України з метою адаптації його до ринкових вимог, підвищення ефективності функціонування промислових підприємств залежить від збільшення значення комерційної діяльності і може бути досягнуто через впровадження механізму комерціалізації. В сучасних умовах комерціалізація – це система заходів з реструктуризації комерційної діяльності, спрямованих на реформування господарської діяльності державних підприємств та досягнення ними стратегічних цілей розвитку шляхом здійснення необхідних структурних перетворень, адаптованих до зміни факторів зовнішнього середовища функціонування з метою отримання максимального прибутку, переважно швидкої обвальної приватизації, особливо якщо вдається ефективно впровадити діючий кредитний механізм переливу ресурсів. Однак, комерціалізацію підприємств державного сектора не слід розглядати як разовий процес здійснення найбільш

суттєвих реформаторських дій по оздоровленню підприємств. Вона повинна стати постійною функцією, за допомогою якої державні підприємства забезпечують собі своєчасну адаптацію до кон'юнктури і вимог ринку, залишаються конкурентоспроможними і прибутковими, а також виконувати місію наповнення державного бюджету.

Основою для виявлення недоліків і проблем державних підприємств є постійне проведення фінансового аналізу. Вимогам забезпечення фінансового аналізу має відповідати інформаційна база – фінансова звітність державних підприємств. Для кардинального поліпшення ситуації необхідно розробити політику збалансованого розвитку як щодо підприємств, котрі діють у ринкових умовах як підприємницькі структури, так і виробництв, які реалізують суспільні інтереси .

Отже, основними напрямками удосконалення організації фінансової діяльності державним підприємств мають бути: оптимальне фінансове планування, ефективний фінансовий аналіз та контроль, запровадження нормування обігових коштів та комерціалізація підприємств державного сектора.

Література

1. Білик М.Д. Фінансові проблеми державних підприємств// Фінанси України. – 2004. – №6. – С.70-82
2. Мотриченко В.М. Сфери діяльності та функції державних підприємств// Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №5(71). – с.120-127

УДК 349.6: 502.3(043.2)

Корчак Я.О.,
студент,

Київський професійно-педагогічний
коледж імені Антона Макаренка, м. Київ
Науковий керівник: Шуст Г.П., викладач II категорії

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРАВІ

На сучасному етапі розвитку людства не є новиною, що існує безліч екологічних проблем. Поява даних проблем характеризується тим, що людство розвивається, воно постійно оновлюється шляхом нових досліджень, які в свою чергу черпаються із природних ресурсів. Зміст